

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . K 26.—
 za en mesec " 2:20
 za Nemčijo celoletno " 29.—
 za ostalo inozemstvo " 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . K 24.—
 za en mesec " 2:—
 V upravi prejemam mesec " 1:70
 Sobotna izdaja:
 Za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno " 9.—
 za ostalo inozemstvo " 12.—

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
 Kopišči se ne vratajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. — Račun
 poštne braničnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Bolgarija na razpolju.

(Izviren dopis »Slovenca«. — A. B.)

Sofija, 12. januarja 1915.

Ceprav je Bolgarija proglašila neutralnost, vendar so vsi Bolgari prepričani, da do konca evropske vojske ne bodo mogli ostati neutralni; prej ko slej bodo morali poseči vmes, razume se, da bi želeli začeti akcijo čim pozneje ko mogoče. Pred nastopom spomladi pa na vsak način ne bo spopada z nobenim sosedom, ker prirodne in gmotne zapreke tega ne dopuščajo.

Vprašanje, kateri vojujočih se strank naj bi se Bolgarija pridružila, je torej od dne do dne bolj pereče: ali se naj pridruži bolj simpatični, ali bolj močni. Ali naj odločuje čuvstvo? Ali naj odločujejo interes? Katera stranka ima največje izglede za zmago in bi bila nasproti Bolgariji najbolj darežljiva?

Ljudstvo v Bolgariji simpatizuje — o tem se ne dá perekati — z Rusijo, kar je sicer lahko umevno. A inteligenca je razdeljena po svojih čuvstvih na toliko strank, kolikor je držav v Evropi: nekaj strank se navdušuje za slovanstvo, druge za francosko civilizacijo, tretje za načelo narodnosti, četrte za pravice malih narodov; a ne manjka tudi takih, ki proslavljajo nemško železno disciplino, nemško obrt in nemško kulturo. Na tej podlagi bo težko priti do sporazuma. Tukaj so odločilni momenti: vzgoja, obrazovanje in osebni interesi posameznih članov bolgarske inteligenca, kateri večinoma izvirajo od tod, kjer je dovršil dotedni mladenič svoje študije: ali v Nemčiji, oziroma nemških mestih Avstrije, ali na Francoskem, v Belgiji, ali kje drugje. Germanofilstvo in frankofilstvo sta torej v krogih bolgarske inteligenca bolj razširjeni čuvstvi, kakor pa rusofilstvo, kateremu so vdani bolj redki, večinoma starejši možje, kateri so dovršili svoje študije v Rusiji. Precej pa je tudi takih, ki so prinesli s seboj iz Rusije socialistične, anarhistične in nihilistične nazore.

Istina je, da v političnih vprašanjih čuvstvo ne more odločevati. V tem oziru so merodajni interesi.

Europejsko ravnotežje, ki se je vzdrževalo vsled protivnih interesov velesil, je jamicilo za neodvisnost balkanskih držav. A evropska vojna, ki bo dala zmagojučim oblast odločevati o usodi cele Evrope (zajedno z Balkonom), bodo odločila o obstanku ali prestanku malih držav. Za te velja torej znani Shakespearov rek: »To be or not to be, that is the question.« (Biti ali ne biti, to je tukaj vprašanje.)

Pravi interesi katerekoli države stojijo višje kakor gole obljuhe. Torej se ne bo to izpolnilo s strani velikih držav nasproti malim, kar se obeta, nego to, kar je v interesu večjih. Zato se čuvstva posameznih državljanov ne smejo pomešati z interesu države.

Tisti časi so minili, ko se je bolgarska zunanja politika vodila samo z ozirom na Rusijo ali kako drugo velesilo. Od početka velike vojne si stojita nasproti: trouze in trojni sporazum. A ker je Italija ostala na strani, ima Bolgarija nasproti samo Nemčijo in protinemško zvezo, med katerima se ima odločiti. Načelno vprašanje, kateremu se mora vsa pozornost posvetiti, se glasi: Kako se bo rešilo balkansko vprašanje, ako zmaga Nemčija, in kako, ako zmaga protinemška zveza?

Zmaga Nemčije more dati Bolgariji največ: vzhodno Srbijo, Štip, Kočane, pa menda Drama in Kavalo, če bodo posledno Nemčija žrtvovala Bolgariji, v tem ko jo je v Bakareštu priborila Grkom. Zapadna Tracija bo izgubljena za Bolgarijo, a železnica Niš—Svilengrad bodo postala del velike svetovne proge, ki veže Hamburg z Bagdadom, to je Evropo z Azijo, Bolgarija pride tako med močne sosedje Avstrijo, Rumunijo in Turčijo. Kako bi v tem zemljepisnem položaju dihalo, o tem še sedaj ni mogoče soditi. Bilo bi tudi prezgodaj. »Qui vivra, verra.«

A kako bi bilo, ako zmaga protinemška zveza? Gleda tega učenjaki še niso sporazumni. Samo številke se citirajo: Rumunija bi imela 11 milijonov, Srbija 10 milijonov a Bolgrija 7½ milijona prebivalcev. To so gole številke, o katerih pa še ni znano, kako bi se popolnile v realnosti. Tu bi morala pomagati darežljivost dotedne močne države, ki bi zmagala. A v tem oziru velja menda še vedno stari latinski rek: »Non bene conveniunt majestas et amor.« (»Ljubezen in veličina se ne razumeti.«)

Kaj je torej Bolgariji storiti v takem delikatnem položaju?

Kakor je nekdaj Heraklej bil na razpolju, tako se nahaja sedaj tudi Bolgarija.

Akcija ameriških otrok za mir.

Parnik »Jason«, ki je pripeljal boljše darove ameriške dece sirotam evropskih bojevnikov, je bil prvi lepi mirovni pozdrav, ki je preko morja dosegel v našo staro Evropo, ki jo opustošajo velike vojne vihre. Sedaj se je po prizadevanju K. Devereur-Blake v Zedinjenih državah Severne Amerike ustavil odbor žena, ki se bore za žensko volilno pravico, katerega naloga je, da pridobi ameriške otroke za podpis

mirovne peticije na državne poglavarje vojujočih se narodov. Odbor se v svoji agitaciji poslužuje posredovanja Šol. Solska nadzorna oblast v Newyorku podpira to namero. Ustanove se otroške organizacije, ki bodo delovali za skorajšnji mir ter bodo služile vzgoji v duhu temeljne mirovne ideje.

Ako bo začeta akcija bojevnic za žensko volilno pravico vspela, potem se v vsaki državi severoameriške Unije izbere po en otrok, ki ga s peticijo odpošlijo v Washington; ondi se potem mali odposlanci skupno podajo na poslanštva inozemskih držav ter poslanikom izročijo peticije. Peticija se bo glasila takole: »Mi podpisani otroci Zedinjenih držav prosimo vladarje teh velikih narodov, da nemudoma stavijo predlog za premirje, spore vojujočih se narodov predlože v mirno in pravijoč rešitev mirovnemu razsodšču v Haagu ter obljubijo, da bodo vsa bodoča sporna vprašanja mirno reševali na enak način.«

Mi smo otroci in vnuki vaših nekdanjih podanikov, mnogi izmed nas so s krvjo in simpatijo zvezani z vojaki, ki se v tej strašni vojni na raznih bojiščih bore za življenje in smrt. Rotimo vas, da to strašno klanje ustavite. Prosimo vas za to v imenu bedne evropske in azijske dece, kateri so odvzeti očete in vzgojitelji in ki v strašnih razmerah, ki jih je povzročila vojna, trpe škodo, ki je ni mogoče popraviti.«

Miss Blake in njene tovarišice v odboru pač same ne verjamejo, da bi s to otroško peticijo iz Amerike napravile konec borbi narodov. Toda njihov korak ni samo značilen za razpoloženje v velikih ženskih krogih, marveč vsebuje tudi vzgojno misel velike vrednosti. Čim preje in čim temeljiteje se začne deca vzbujati v duhu solidarnosti vseh narodov in v duhu mirovne ideje, tem bolje za človeštvo.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Splošen položaj neizpremenjen. — Uspehi naše artiljerije ob Dunaju. — Naš oddelek porušil ruski most.

Dunaj, 20. jan. Uradno se poroča: Splošen položaj je neizpremenjen.

Na fronti na Poljskem so se vršili, ne glede na spopade patrulj, le artiljerijski boji.

Ob Dunaju je naša artiljerija z uspehom obstreljevala oddelke sovražne infanterijske čete in je prisilila,

da so morali Rusi zapustiti neko močno zasedeno pristavo. Nek naš oddelek je prodrl čisto do reke, zadal sovražniku več sto mož izrub in porušil vojni most, ki ga je napravil sovražnik čez Dunajec.

V Karpatih so se vršili le neznačni spopadi.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 20. januarja. (Kor. ur.) Veliki glavnji stan poroča:

Položaj na vzhodu je neizpremenjen.

Najvišje vodstvo armade.

Ob Nidi in ob Dunaju naša artiljerija uspešno nadaljuje svoje poruševalno delo. Dne 7. t. m. je pognaла sovražnika iz njegovih postojank vzhodno od Zaklicyna. V današnjem poročilu generalnega štaba se pa zopet poroča v novih uspehnih naših artiljerij. Zahodno od Tarnowa so Rusi sledi decembra na posameznih točkah prekoračili Dunajec in se ustalili na zahodnem bregu reke. Neko veliko pristavo, katero so napravili za opiralische svojih postojank, je včeraj naša artiljerija izpremenila v razvaline. Nato so se Rusi pričeli umikati v razdalji kakih 600 metrov. Nek naš infanterijski oddelek je izrabil za Ruse zelo kritičen trenutek in je izpadel iz svojih strelnih jarkov ter zasledoval umikajočega se sovražnika. Ujel je več sto Rusov ter došel končno do reke, kjer so naši saperji razrušili ruski vojni most. Ostanek ruskih čet, ki je še ostal na zahodnem bregu Dunajca, je na tem delu brez zveze z vzhodnim bregom. Če se Rusom ne bo kmalu posrečilo povrati mostu, kar bo naša artiljerija gotovo poskušala preprečiti, preti precejenim russkim četam uničenje.

V Karpatih razvajajo Rusi že nekaj dni sem živahn poizvedovalno delavnost z močnejšimi oddelki. Mogoče je, da se bodo tam v bližnjem času odigrali zopet večji dogodki.

RUSKO POROČILO.

Dunaj, 20. jan. Iz Kodanja poroča: Najnovješta ruska poročila govore o srditih bojih zahodno od Visle, pri katerih se Rusi poslužujejo ročnih granat. Za Somiczo se vrše ljetni boji. Ruski listi poročajo na podlagi dopisov vojnih poročevalcev in na podlagi kritičnih vojaških krogov, da imata zaveznika načrti osvoboditi Galicijo in osvojiti Varšavo. Kljub temu pred spomladjo ni pričakovati odločitve. Zaveznika sta sicer oddaljena le 10 do 30 milij zahodno od Varšave, vendar ne bo mogoče Varšave frontalno napasti. Se-

zdivjani v enemogli jezi streljamo, streljamo v gozd, dokler ne pridirja poveljnik, razoglav je, od zadnje čete in kriči: »Prenehajte; ne streljajte več!«

IZ VOJNA.

Dekleta hočejo nadomestiti vojake kuharje.

»Budapesti Hirlap« poroča, da se je sto deklet iz Zente ponudilo vojnemu ministru, da bi namesto vojakov prevzele kuharske posle na bojnih polju, dotični vojaki bi pa potem lahko šli na fronto.

Vojna in monakovski brivci.

One obrne stroke, ki so živele v prvi vrsti od razkošnosti in zabav domačega prebivalstva, zlasti pa tujcev, so po vojni zelo prizadete. O tem priča naslednja tožba nekega monakovskega brivca, ki jo priobčuje v enem tamošnjih listov. Med drugim piše: »Nuglede na to, da je bilo kakih 150 samostojnih brivcev in veliko število brivskih pomočnikov poklicanih pod orložje, je ista usoda zadebla tudi polovic moških naročnikov. K temu pa se to, da so začeli preostali naročniki naravnost besno varčevati. Mnogi go spodje so si nabavili brivske priprave

LISTEK.

V vojnem vrenju.

Urednik »Figara«, Charles Tardieu, ki se je vojskoval kot desetnik in je bil nevarno ranjen, opisuje neki francoski napad tako-le:

Stojimo v bojnem metežu. Prvič smo v boju. Nekoliko se razburjam, obojavljamo in ne vemo, kaj da se še vse pripet. Krogle, ki švajajo neopažene pod listnatim strehom, spletajo okoli nas mrežo, ki se vedno para in obnavlja; njo se slepko zatevamo, prav kakor ribe. Strašne so strojne puške, strojne kose! Če bi šli nazaj, čuval bi nas nekaj telecniak. Ne, povelje zahteva, kroglam se zoperstavi, če te tudi preluknjajo, kakor igla platno, prsi, čelo, oči; vse, kar lahko slučaj zmelje kakšno drobno. Zavidam tinocera in krokodila.

Nikdar kakor takrat nisem čutil, kje da sem lahko ranjen. Hitro telecniak na hrbet. Zavest dolžnosti me prešinja skupno z nevarnostjo. Poizkušam, da ne mislim na boj. Slutim, da sem za delec živega, korakajočega zidu soodgovoren. Gledam tovariše. Pokonci ne stoji ničče. Podolgoma leže vsi v travi. Kar poskoči pobočnik kvišku! Bled je, obrat spačen, iskré se mu

oči, zakliče: »Ne streljajte več! Naprej! Sklonjeni skočimo naprej skozi goščavo! Stoj!« — Vse se vrže na tla.

Poleg mene se plazi neki ranjenec stokajoč iz bojne črte. Njegova kri rdeči travo. V gostem drevju razločim komaj 10 mož. Kakor črvi se plazijo po zemlji. Še enkrat poskočimo. V črti smo. Nabijamo iz navade, topa puške. Veliko jih je, ki se več ne premaknejo. Reveži... Koliko časa ostanemo v ognju? Končno zadoni glasno stotnikovo povelje: »Naprej!« — »Udarimo!« pravi moj sosed. Skloni se za mal grm. Bojimo se. Grmovje je tako gosto, da ne vidimo deset metrov daleč. Lahko zadenemo nenadoma na skritega sovražnika. Ni mogoče, da vzdržimo. Nezmošno je, kar čutimo. Dvignem se. Truden sem in razbarjan, ker se moram tako plaziti. Se li ne konča gozd? Moramo li pasti naravnost Nemcem v roke?

Tek, tek, tek, tek... Zopet strojne puške. Naj se izdivja vihar. Kakšna toča! Dvigni glavo, mrtev padaš. Kje se nahaja moja četica? Nobenega človeka ne poznam več. Puška me žge v roki. Če bi zdaj prišli! Komaj 80 metrov nas loči še od njih. Povelje: »Nasadite bajonet!« Roka noče vč ubogati. Mirno, mirno, desetnik! Kri divja v sencih, vroča mi je, grlo suho, komaj požiram. Krogle zadevajo drevje; strašno divjajo. Strelske črte tvorijo vedno gostejo mrežo okoli nas. Če ustaneš, se

ti zdi, kakor da se potapljaš v kovinski potok. Granate drve proti nam kakor železniški stroji, kadar sumi para iz njih. Se li Nemci ne bodo naveličali streljati! Ni mogoče, da v tem šundru razumeš kako povelje. Plazim se in streljam, ker vidim, da tako delajo tudi tisti, ki se nahajajo poleg mene. V valoviti črti, ki se vali sem in tja, napredujem podobno valu, ki se odvija ob nevidnih ovirah. Stokamo, koleno in tožimo, ko se plazimo čez že mrzla trupla svojcev. »Naprej!« Zopet naskočimo. Zadnjic. Duši nas strah, mrzlica, nepotrežljivost, da že končamo in da kaj vidimo. Tek, tek, tek, tek, tek, tek! Vržemo se na tla. A dovolj je takih, ki padajo, ne da podlože roki, in zapatijo vrzeli. Končno, svita se. 40 metrov pred nami se razprostirajo nemški strelski jarki, razsvetljujejo jih svetli bajoneti in neprestani ogenj. Kako pridemo v jarek?

Čutimo, kako obstoji naše premikanje. Negotovi se umikamo, niti ne mislimo več, da streljamo. Naši kriče: »Žične ograj!

danje ruske postojanke na Poljskem so le provizorične. Po došlih ojačenjih zaveznikov se bodo Rusi umaknili še bliže Varšave v dobro pripravljene postojanke. »Nowoje Vremja« poroča: o strašnih bojih pri Bolimowu, kjer so Nemci 13 krat napadli. Neposredno je pričakovati generalnega naskoka na trdnjava Przemysl.

Amsterdam, 20. jan. Rusko poslaništvo v Haagu podaja naslednji opis vojnega položaja ruske armade: Prodiranje na desnem bregu Visle se nadaljuje, medtem ko na levem bregu način boja ni izpremenjen. Nemci tukatam napadajo ruske postojanke. Na neki točki se je posrečilo Nemcem, da so se polastili ruskega strelskoga jarka. Na vseh ostalih točkah so se pa nemški napadi ponesrečili.

NA JUŽNEM POLJSKEM SE BODO RUSI UMAKNILI?

Frankobrod, 20. januarja. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Londona, da se tamkaj boje, da se bodo Rusi na južnem Poljskem iznova umaknili, in sicer za 40 kilometrov na črti Radomsk—Opatov, vzhodno od Lise Gore. Vojaški kritik »Nowoje Vremja« je mnenja, da bodo Avstrijci skorop opustili svoje mirovanje in Rusi naj bodo pripravljeni na splošno prodiranje zaveznikov na celi fronti.

ANGLEŠKI STRAH ZA RUSE.

Rotterdam, 20. jan. Iz Londona se poroča, da se splošno boje, da se bodo morali Rusi zopet za 40 km umakniti, in sicer na črti Radomsk—Opatov, vzhodno od Lysagore. Priprave zato so baje že odrejene.

NEMCI NA RUSKEM POLJSKEM.

Lodz, 19. januarja. Nemški glavni guverner je izdal dve odredbi. S prvo razvajlja prepoved prejšnjega ruskega mestnega poveljnika, naj se ne drže obveznosti nasproti Nemcem in ukazuje, naj se natančno izpolnjuje obveznosti. Drugi odlok naroča delavski borzi v Lodzu, naj takoj spravi skupaj 10.000 delavcev, ki bodo gradili utrdbe, da se tako pomore tudi tistim, ki trpe bedo.

KAJ BO Z VARŠAVO?

Krakov, 20. jan. Deputacija varšavskih meščanov je šla v Petrograd in prosila, da bi se Varšava pred obstreljevanjem izpraznila. Vsi člani deputacije so bili baje aretirani.

POLOŽAJ PRED VARŠAVO.

Berlin, 20. januarja. »Berliner Zeitung am Mittag« poroča: Po kodanskih poročilih so nemške čete prodre že do zunanjih varšavskih utrd. Ta vest se pa ne strinja z ostalimi poročili, ki pravijo, da v splošnem vlada mir.

VARŠAVSKA PREDMESTJA PODMINIRANA.

V Varšavi se trdi, da so skrajna predmestja podminirana in da jih lahko poženejo v zrak. Domnevo potrja dejstvo, ker policija izpraznuje cele mestne dele, ki jih stalno straži varnostni kordon.

NOVE RUSKE ČETE.

Bern, 17. januarja. »Daily Chronicle« poroča njen dopisnik z Rusko Poljsko, da pridejo ruski rekruti letnika 1914 še ta mesec v bojno črto.

FRANCOSKI GENERALI V RUSKEM GLAVNEM STANU.

Bruselj, 18. januarja. Poleg generala Pau se podasta tudi general Gallieni, po-

veljnik Pariza, in general Kastelmann v ruski glavni stan.

OB NIDI.

Budimpešta, 20. januarja. »A Nak« brzojavla njegov vojni poročevalec z Rusko Poljsko: Ob Nidi stoe čete neomačeno tako blizu sovražnika, kakor morebiti še nikdar. Ozemlje Nide je za obe strani radi mnogih močvirij nesposobno za naskok. Od 15. decembra nadalje so se komaj bili boji pehoty; kvečjemu so bile praske med prednjimi stražami in med strojnimi puškami, nakar so pričeli grometi topovi. Naši letalci čudovito delujejo.

PRI DANKLOVI ARMADI.

Berlin, 20. januarja. (K. u.) Vojni poročevalec »Lokalanzeiger« opisuje svoj obisk pri armadi generala Dankla. Naglaša, da se mu je z obiskom nudila prilika, da je videl najponosnejšo armado, ki se je kdaj vojskovala pod habsburškim vojnim praporjem. Voden po slavnih tradicijah, prešnjena z zmagovalnim duhom, ki preverja ravno tako spremjevalec trena, ko gazijsko blato, kakor tudi najvišje voditelje, glede Danklova armada nazaj na čine, kaščnih vojnih povestnic do zdaj še ni beležila. Vojni poročevalec je našel v črtah armade splošno vkoreninjeno zmagovalno zavest, da smatra kot izključeno možnost, da obstaja zdaj na svetu kaka sila, ki bi se mogla trajno upirati tem četam.

NADVOJVODA FRIDERIK PRI PRVI ARMADI.

Dunaj, 20. januarja. (Kor. ur.) Maršal nadvojvoda Friderik je obiskal čete prve armade. Med potom se je ustavil tudi v Krakovu, kjer so ga svečano sprejeli.

SLOVENCI V PRZEMYSLU.

Iz trdnjave Przemysl je pisal praporščak Adolf Dostal svojim staršem v Ljubljani: Prisrčne pozdrave! Upam, da ste po letalcu dobili moje pismo o božiču. Naši božični prazniki v trdnjavi so bili prav lepi, žalibog daleč od domovine. Tu so tudi Mohar Janez, Jakobič Mih., Cargo Ant., Lokar Fr. in Čelik Peter. Meni je tu, hvala Bogu, prav dobro, sem zdrav in dobre volje. Upajmo na skorajšnje veselo svodenje. Do tedaj pozdravlja in poljublja vse skupaj Vaš Adoli.

JUNAŠKA SMRT PILOTA MALINA. — V PRZEMYSLU STA ZADELI DVE LETALI.

Krakov, 20. januarja. (»Grazer Volksblatt«) V zadnjih tednih so avstrijski piloti večkrat poleteli iz obleganega Przemysla, ne da bi jih zadeli sovražni streli. Sedaj pa se je odločil ruski aviator stotnik Andrijevič zasledovati avstro-ogrškega pilota. Še prej pa je pisal svoji družini poslovilno pismo, napravil oporočko, in ko je zapazil avstrijskega pilota nad trdnjavo, se je dvignil z naglim vzletom proti našemu letalu, ki ga je vodil pilot Fran Malina. Kmalu nato se je zaslidal strahovit ropot; obe letali sta v največji hitrosti zadeli in padli na tla. Pilot Malina, doma iz Prage, je umrl junaka smrti pod svojim letalom.

TRDNJAVA KRAKOV IN BOJ V GALICIJI.

Dunaj, 20. januarja. Vojni poročevalec »Neues Wiener Tagblatta«, baron Reeden, poroča o obisku, ki ga je napravilo nekaj vojnih poročevalcev pri krakovskem trdnjavskem poveljniku podmaršalu Kuku: »Trdnjava je v enajstdnevнем boju tvorila zvezdo med armadama. Ni se pa samo udeleževala boja, ampak je delovala še bolj s tem, da je poleg izpadov s svojo mobilno

posadko obe armadi izdatno podpirala z vojnimi sredstvi, in sicer z municijo in živili. Pristaviti moram še, da je bilo obnašanje krakovskega prebivalstva v tem času najvzornejše. Natančen pregled predbojišča in russkih strelskih jarkov še danes jasno kaže, kako resno so se Rusi trudili, da zavamejo trdnjava.

IZ LVOVA.

»Wiedenski Kuryer Polski« je prejel nekoliko številk lvovskih poljskih dnevnikov, »Slovo Polskie« in »Gazeta Wieczorna«. Že na naslovni strani so nekatere posebnosti. Poleg našega koledarja je naveden tudi ruski; cena je povedana v ruski valuti. Uvodni članki so pisani pod vplivom ruske vlade in russkih časopisov. Prve strani so večkrat napolnjene z dolgimi uradnimi odloki ruske vlade.

Med novicami beremo, da je lvovski telefon prevzela ruska vlada in da plačuje telefonske uradnike. Policija objavlja, da je bilo v pouličnem boju pri Lyczakowski mitnici več židov ranjenih in dva mrtva. Iz Lvova vozita dva vlaka na dan v smeri Brody in eden proti Voločiski; v Stryj in Jaworov vozijo samo tovorni vlaki.

Lvovski rusofilski časopis »Prikarpatskaja Rosija« naznana, da se v lvovskih pravoslavnih cerkvah vršijo slovenske službe božje, iz česar bi sklepali, da so se Rusi polastili že več katoliških russkih cerkv in jih izpremenili v pravoslavne cerkve.

Iz Ruske Poljske se poroča, da morajo po novem vladnem ukazu na vseh privavnih poljskih šolah zemljevid in zgodovino predavati profesorji ruske narodnosti; uči se lahko v poljskem jeziku, a profesor mora biti ruske narodnosti.

KAKO JE V MESTU BRODY.

»Nowiny Wiedenskie« imajo poročilo iz Brodov: V tem obmejnem mestu je sedaj jako slabo. Tudi tu moskali mislijo na to, da jim bo kmalu treba enkrat za vselej zapustiti Galicijo. Skrbe torej, da bi si nabrali kar največ »spominkov« — seveda — dragocenih. Posebno radi imajo hišno opravo. Tudi tu so na čelu častniki. Hočejo se preskrbeti z »elegantno« opravo in vozijo iz Brodov cele vagonje oprave iz zavetih, praznih stanovanj. Dan za dnevnem gredom vagoni, napolnjeni z opravo, v globino Rusije. Ljubke moskovske »barrysje« (gospodične) bodo posedale po fotejih, ki so jih gospodje častniki dobili »na palakah« (med Poljaki).

X X X

RUSKI PORAZ V BUKOVINI.

Budimpešta, 20. jan. Ustavili smo sovražnikovo prodiranje v Bukovini. Ko so zavzeli Rusi Kirlibavo, so poizkušali vdreti skozi prelaz Radna in ob reki Göbo v stolico Marmaros, a so jih naše obmejne brambne čete pregnale čez ogrsko mejo in so zopet iztrgale Rusom Kirlibavo.

MANJŠI BOJI V BUKOVINI.

Boji bukovinskih Huculov s kozaki. **Budimpešta.** Tukajšnji listi poročajo: Krutosti, ki so jih vprvorili kozaki v osvojenih krajinah Bukovine, so tudi pobožne in miroljubne Hucule prisilile, da se vzignejo proti Rusom. Prebivalstvo Bukovine se je pričelo boriti proti Rusom in je že mnogo Rusov padlo kot žrtev teh bojev. Imel sem priložnost govoriti z nekaterimi, v teh bojih ranjenimi Huculi in od njih sem

izvedel sledede: Ko so udri Russi v nekatere občine, so zahtevali od zaostalih prebivalcev veliko množino živeža. Ker pa ni moglo prebivalstvo tega prenesti, so bili nekateri hudo pretepeni. Kot odgovor na to je pričelo prebivalstvo iz hiš in streljati na Ruse. Orožje so ukradli ponoči Russom. Kakor v Srbiji naši vojaki, tako morajo Russi v Bukovini zavzeti vsako hišo z naskokom. Stari ljudje in dečki se boro proti Russom, ker se drugi orožju podvrženi Huculi nahajajo v bojni črti. Ko so videli Huculi, koliko morejo škodovati kozakom s temi boji, so se jim pridružili še drugi in vodijo naprej ta boj. Zgodilo se je, da so ti oboroženi kmetje na meji neke občine razorili celo kozaško patruljo. Ravnotako pričovedujejo ranjeni Huculi, da je prekoračila cela ruska stotnja rumunsko mejo, kjer pa je bila razoržena in ujetja. Splošno pričovedujejo Huculi, da razpada ruska invazija v številne brezpomembne boje. Da bi udrila kakšna večja ruska sila, je danes izključeno, čeprav je ruski cilj, osvojiti ožino Radna, kar se jim pa ne bo niti z največjimi žrtvami posrečilo.

POLKOVNIK FISCHER POVIŠAN.

Dunaj, 20. januarja. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da je orožniški poveljnik Bukovine polkovnik Fischer izrednim potom imenovan za generalnega majorja.

X X X

BRZOJAVNA POSTAJA V KAR-PATIH.

Vojški telegrafist piše iz Karpatov sledede:

V sedanji vojski igra brzojav zelo veliko vlogo z ozirom na gibanje cele armade. Služba brzojavnih častnikov je zelo težka in polna nevarnosti, kakor jo pričovedoval častnik, ki služi pri brzojavnem oddelku.

Skoro neverjetno je, kar morajo brzojavni in telefonski oddelki storiti pred bojem. Zgoraj, na karpatškem vrhu v podrti koči sedi dvojica častnikov. Miza stoji iz vrat, ki so podložene z zabojem, ki so ga našli na dvořišču. Pri oknu na tornistri stoji telefonski aparat. Častniki ravno sprejemajo poročilo sosednjega poveljnika. Ordonačni častniki prihajajo in odhajajo, prinašajo brzojavke, ki jih častniki pregledujejo, a telefonisti jih pošiljajo naprej; vse se vrši z zelo velikim mirom. Okno je zagrjenje, da se ne vidi svetloba, ker 2 km oddaljen leži sovražnik. Razsvetljeno okno bi bilo izvrsten cilj za sovražnika. Poročilo poveljnika je ravno gotovo. Odda se brzojavnemu častniku. Sedaj se prične služba. Med tem, ko odpošiljam brzojavke, patruljirajo ob žici neprestano straže, da preprečijo vsako morebitno poškodbo ali pa prisluškanje sovražnika. To se razume, da ne gre vse tako gladko. Ali in splošnem je sovražnik zelo redkokrat poškodoval našo brzojavno napeljavo. Često imamo težke dneve. Tako je bilo 20. novembra. Naše čete so stale že 2 dni v vročem topniškem boju za posest neke višine, in sicer proti osemkratni premoči. Rusi so bili vedno in vedno vrženi nazaj. Ali sedaj je bila naša četa napadena od strani. Mi smo se moralni umakniti, toda imeli smo eno pot prostu, katero je sovražnik močno obstreljeval s šrapneli.

saditi ga je dala na naslonjač in postaviti tako, da je mogel gledati na gore. Izpočetka je bil ves trud zaman, toda polagoma je gospojina požrtvovalnost rodila sadove. Sedaj je Hacin že precej svež in se smejava. Rad pokaže na svoj kipek, z veseljem sprejema in ogleduje darovane cvetlice in kadar ga pripeljejo s sprehočo, premika roki in ustnice, kakor bi hotel popisati gore in drevje in vse, kar je videl. Svojo dobrotnico ima neizmerno rad. Ko je neko obolela, so ga morali v kočiji peljati na njen dom, kjer je potem sedel ob njeni postelji in jo s svojimi očmi in rokami prošil, naj vendar zopet pride v bolnišnico. Z elektriziranjem, masiranjem, zlasti pa z ljubezivim osebnim trudem in občevanjem plemenite umetnice se je posrečilo Hacina spraviti tako daleč, da začenja z levico pisati, da že sam jé, se igra in prosi za slovenske časopise. Gospa namerava za Hacina še dalje skrbeti in ga spraviti v kako zdravilišče, kjer bi se morda dalo dosegci da bi revez zopet začel govoriti.

Francoski koncert v okopih na čast bavarškemu prinцу.

Max Nordau pričoveduje v »Vossische Zeitung« o človečnosti v vojni in navaja med drugim naslednji slučaj:

V francoskih okopih ob reki Aisne so izvedeli od nekega nemškega ranjencev, ki so ga bili pobrali po boju, da v nasprotnih nemških okopih poveljuje neki bavarski princ, ki je pred par dnevi s svojo levjo smelostjo vzbudil med sovražniki splošno občudovanje. Francozi so sklenili, da po-

pložja. Streli so padali na pečevje, a nedaleč od nas drobci granat. To je bil prvi šrapnel, ki nas je pozdravil. Stavovanja častnikov so vlažna, temna in hladna. Edino okno, v katerem je počelo steklo vsled zračnega pritiska, je bilo zadelano s cunjo in vse je izgledalo zelo revno. Težko in izvrstno urejevalno streljanje je trajalo celo noč; skoraj vsak streli je zadel, a topniški streli so strašno odmevali med kamenitimi griči. Dočim so železni glasovi na vse strani peklenko odmevali, so padale krogle na krov našega skrivališča s tako silo, da so se tresla vrata. To noč sem imel malo miru. Ko je zjutraj prenehal streljevanje, me je obiskal stotnik Chardou v imenu baterije in me vzel s seboj. Jasno sem videl avstrijsko vojno brodovje, ki je bilo zasidrano v zalivu Tivat. Povsodi okolu nas so ležale cele in eksplodirane granate. Zemlja je bila razkrita in kamenje razmetano. Okoli so ležali obrnjeni topovi z zlomljenimi laftetami. Celotno skalnatne stene so bile preklane, a posamezni deli so bili daleč na okoli razmetani. Semkaj je padla 12 colna granata ravnno takrat, ko je odšel poveljujoči major ob bateriji. Komaj smo prišli do baterije, ko se je naenkrat zaletela s silnim treskom granata v utrdbe Radović. Zopet se je pričelo bombardiranje. »Tukaj moramo biti neprenehoma pripravljeni na take stvari,« mi rečel stotnik Chardou in me hitro potegnje v skrivališče, odkoder smo se

Polkovnik je hotel naznaničiti da leč pred njim se nahajajočemu poveljstvu položaj, ali v sledenem trenutku sem izročil polkovniku poročilo, ki je naznajalo, da je črta pretrgana in da se patrulja nahaja na rekognosciranju.

Cete so se počasi umikale; tudi telefonske postaja se je morala umakniti, čeprav bi bilo potrebno še nekaj časa počakati. Patrulja, ki se je nahajala na potu, se je moral vse sporočiti; ta se je šele čez eno uro oglasila. S telefonskimi aparati obloženi smo se moralni ponoči umakniti in rešiti, ker je bil že skrajni čas.

Pokazalo se je nekaj sovražnih jezdecev. En aparat je bil uničen in na celo telefonsko napeljavo je padal šrapnelski ogenj. Na vsaka dva metra smo prerezali žico, da jo napravimo za sovražnika nerabno. Prišli smo zadnji k naši glavni telefonski postaji.

X X X

TRANSPORT RUSKIH VOJNIH UJETNIKOV.

Budimpešta. »Pesti N.« poroča iz Žilne: V teku meseca januarja je bilo prepeljanih več kakor 800 ruskih ujetnikov skozi Žilno (komitet Trenčin) v notranjost monarhije. Večina ujetnikov je iz bojev pri Zakliczinu in Gorlicah.

RUSI DOZDAJ IZGUBILI 1,800.000 MOŽ.

Berlin, 20. jan. Po zaupnih poročilih iz Petrograda cenijo tu ruske izgube dozdaj na 1,800.000 mož.

X X X

RUSKIM VOJAKOM PREPOVEDANO NOSITI BELE RUTICE.

Stockholm, 20. januarja. Kakor se z upno poroča, je rusko vojno vodstvo ukazalo, da podčastniki in moštvo ne smejo več nositi belih rutic. Odslej zanaprej sme samo polk imeti eno belo zastavo za morebitna pogajanja.

X X X

RUSKI PATRIJARHAT SE OBNOVI.

Basel, 20. januarja. (Kor. urad.) Iz Petrograda poročajo »Baseler Nachrichten«, da je ruski car podelil moskovskemu metropolitu historični križ patrijarha Nikona. Pričakovati je, da se v kratkem obnovi ruski patrijarhat v Moskvi.

X X X

NAKNADNO PODPISOVANJE VOJNEGA POSOJILA V NEMCIJU.

Berlin, 20. januarja. (Kor. urad.) Wolff poroča: S posebno odredbo naknadno dopuščeno podpisovanje vojnega posojila od strani vojakov vojne armade se je podpisal še znesek 20 milijonov mark. Do zdaj so podpisali v Nemčiji skoraj 4481 milijonov mark vojnega posojila.

Nadvojvoda Karel Franc Jožef d'Este obišče nemškega cesarja.

Dunaj, 20. januarja. (Kor. urad.) Uradno se poroča: Nadvojvoda Karel Franc Jožef d'Este odpotuje danes v Berlin. Iz Berlina potuje v nemški glavni stan, kjer obiše nemškega cesarja. Nadvojvodo spremljajo komorni načelnik generalni major princ Lobkovic, komornik grof Straten in dvorni popotni blagajnik Marosch.

Odhustitev grofa Berchtolda.

Kolin, 19. jan. »Kölnische Ztg.« poroča iz Carigrada, da so tamkaj pričakovali Berchtoldov odstop, od kar je Italija posegla v Albanijo. Turški listi

časte sovražnega poveljnika, kakor zasluži. Francoski stotnik, ki je poveljeval stotnji v okopih, je bil izvrsten godbenik. Se stavil je iz svojih ljudi orkester trobentec in godcev na harmonike, pa tudi ene gosli so se našle. Vežbal jih je dva dni, nato pa lepo napisal program za koncert, ki ga je stotniški risar primerno okrasil. Na listu je bilo označeno, da se naslednji dan ob 5. uri popoldne vrši koncert na čast hrabremu bavarskemu princu. List so ovili krog kamena in vrgli v nemški okop. Ob določeni uri se je v francoskem okopu oglasila fanfara in takoj nato je brez strahu splezal na okop francoski stotnik s tak-tirko v roki. Koncert se je začel in se vestno in točno izvršil. Po zadnji točki je cela stotnja zapela marzeljezo. Tedaj se je izza nemškega okopa dvignil neki častnik, stopi v »pozor« in pozdravi z roko ob čepici. Bil je bavarski princ. Francoski stotnik se okrene in istotako pozdravi, iz nemškega in francoskega okopa pa zaori ploskanje in klicanje. Nato sta se častnika vrnila vsak v svoj okop in slavnost je bila končana.

X X X

BOJ V VIŠINI 2500 METROV.
Amsterdam, 16. januarja. O nemškem napadu na Dünkirchen poroča »Daily

soglasno povdorajo notranjo zvezo med to osebno spremembu in pa pogajanji, ki jih baje ravnokar imajo v Rimu osrednje vlasti (Nemčija in Avstrija z Rumunijo), čemur pripisujejo največji pomen za izid svetovne vojske. Kakor poroča isti list iz Sofije, kaže imenovanje Burianovo, da se hoče balkanskim zadevam dati tista cena, ki jim gre. Vplivni Bolgari so Burianu čestitali.

Resen Italijanski glas.

»Vittoria« piše z ogorčenjem, ker so revolucionarne stranke sklenile imeti v februarju sestanek vseh revolucionarnih zvez, na katere od strani posebno vpliva francoski poslanik v Rimu. List pravi: Prav je, da so vrgli krinko z obraza in da vemo za revolucionarne namene: uničenje monarhije in italijanskega edinstva. Samo to je vprašanje, čeprav mobilizacija bo imela več uspehov: ali revolucionarna ali vladna.

Vojnega hujšača obmetavali s stoli.
Milan, 20. januarja. Pri spominski slavnosti v Arezzo za padla Garibaldijeva sinova so socialisti s stoli obmetavali poslance Romualda radi hujškanja na vojsko. Več njegovih pristašev je ranjenih.

Angleška grozi Italiji.

Sofija, 20. januarja. »Politika« piše, da je Angleška zagrozila Italiji, da bo zasedla Drač, če bi Italija poleg Valone zasedla še druga albanska mesta.

Bolgarska novoletna voščila.

Sofija, 18. jan. »Agence Bulgare« poroča: Min. predsednik Radoslavov je brzojavil 14. januarja kralju Ferdinandu srečo ob pravoslavnem novem letu. Med drugim izvaja: Molimò k Bogu, naj podeli kroni in Bolgariji srečo in velikost in naj pripomore, da se uresničijo narodni ideali, ki jih želite glavar države in narod. Kralj se je zahvalil z brzojavko, v kateri izvaja: V pravični naši narodni stvari in v nemajljivi veri na sijajno bodočnost bolgarskega naroda črpamo moč. Pоздравljamo novo leto trdno zaupajoč, da prineše Bolgariji srečo in velikost.

Boji na Zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Nemci povsod napredujejo.

Berlin, 20. januarja. (Kor. urad.) Veliki glavni stan poroča:

V ozemlju med obrežjem in krajem Lys so se bili le artiljerijski boji. Pri Notre Dame de Lorette severozahodno od Arrasa se je iztrgal sovražniku neki 200 metrov dolgi strelski jarek. Zaplenjeni sta bili dve strojni puški in prijetih nekaj sovražnikov. V Argonih so vzele naše čete nekaj sovražnikovih strelskih jarkov. Na neki točki smo zadnje dni zopet pridobili 500 metrov zemljišča.

V gozdu severno od Senheima napreduje dobro naš napad. Vzet je bil Hirzstein. Ujeta sta bila dva častnika in 40 planinskih lovcev.

Najvišje vodstvo armade.

Francosko uradno poročilo.
Genf, 20. januarja. Francosko uradno poročilo z dne 18. januarja se glasi: Od morja do Oise je bilo hudo neurje. Na nekaterih točkah so se vršili artiljerijski boji. Pri Soissonsu ni nobene izpremembe. Nemški napadi v Argonih so bili odbiti.

Chronicle: ob 2. uri popoldne se nahaja 7 letalcev nad mestom.

Veter močno brije, zato jih niso pričakovali. Leteli so v višini 5500 črevljev v ravni črti. Nebo je oblačno, dežuje. Na letalce so streljali iz topov in s strojnimi puškami, a Nemci so si kljub temu mirno ogledali brambna dela. Nato vrzejo hitro dve bombe, v mestu prične takoj goreti. Ljudje beže v kleti. Ko se že nemški letalci umikajo, jih napadeta dva belgijska letalca. Vname se boj v zraku.

Belgijca se dvigneta 7000 črevljev visoko in streljata iz strojnih pušk na Nemce. Močan veter povzroči, da je boj že nevarnejši. Čez tri četrte ure poide Nemcem najbržje streljivo, ker jih pet zapusti bojišče, a ostala dva Nemca hrabro nadaljujeta boj in poizkušata priti višje, kot Belgijca, ki se tudi dvigneta.

Boj se vrši končno 9000 črevljev visoko.
Kar neki Nemec pada na neizoranljivo, seveda se je ubil, sedmi nemški letalec je pa izginil v smeri proti Calaisu, a se je proti večeru vrnil in je vrgel tri bombe. Krogle ga niso zadele. Nekaj minut je plul nad mestom in je nato izginil v temi.

Polastili smo se več nemških utrdb severozahodno od Pont-a-Mousson, v edinem delu gozda Le Prete, ki je še v rokah sovražnika. V Vogezih je zapadel debel sneg. Sovražnik je brezuspešno obstreljeval Tham.

Med vodo in ognjem.

Berlin, 20. januarja. »Berliner Tageblatt« poroča iz Basela: Pariški »Matin« objavlja o bitki pri Soissons: Bitka se je pričela v torek ob 11. dopoldne, ko je došla francoska kolona v Crouy. Ob 1. uri so stale vse francoske sile na črti Crouy—Missy. Naznanihlo se je, da dohajajo nemška ojačenja po železnicu, peš in z avtomobili. Nekemu francoskemu letalcu se je ukazalo, naj meče bombe na železniško progo. Nemci so uspešno streljali na francoskega letalca, ki je bil nevarno ranjen prisiljen, da se je izkrcal za francoskimi črtami. Narasla voda je deset minut po 4. uri uničila most pri Vemzelu, ob 5. uri se je podrl most pri Missy. Zvezca z levim bregom reke Aisne je bila prekinjena. Boj se je nadaljeval z vso ljutostjo. Francoski topovi so iskali zaman primeren prostor. Proti večeru je bilo zelo mraz. Čet niso mogli preskrbeti z živežem, artiljerija zmanjka strelivo. Niso znali kam z ranjenimi. Pionirji so gradili pri Misyi celo noč nov most, deset jih je med delom utonilo, deset so jih odnesli z zmrznenimi nogami. V sredo zjutraj, 13. januarja, so dogradili nov most, ki ga je že ob 8. uri zjutraj odnesla narasla reka. Dve rezervni stotniji sta še prekoračili most, prepeljali so čezenj tudi 100 granat. Ranjence so prenašali med ognjem topov v Saint Paul, predmestje Soissons. Nemška artiljerija prisili Francoze, da morda zapusti razstreljene vasi Bucy, Moncel in Saint Margueritte. Francozi poizkusijo sunek, a Nemci jih vržejo nazaj v porušene vasi. Generalni štab zapove, naj se drže postojanke za vsako ceno. Voda odnese medtem dva nova mostu, rezerve, ki še stoje na levem bregu, so brez vsake moči. Napoči noč na četrtek. Francozi nimajo nič živeža in ne streliva. Končno se poroča, da je dograjen most pri Missy. Francozi se morajo hitro umakniti, ker kdo vé, koliko časa da drži most. Utrela Condé krije umikanje. Pehota prekorači Aisne. Prične se 14. t. m. svitati. Nemci zapazijo, da se Francozi umikajo in obnove napad, a le mal del pehote stoji še na desnem bregu. Večina armade se je mogla rešiti na levem bregu.

Pri Verdunu, Flireyu in pri Apremontu.

so se povsod razni boji odločili Nemcem v korist. Nemci so znatno napredovali na točkah med St. Mihielom in Pout à Moussonom. Priborili so do 10 km zemljišča, kar je v sedanjem stanju vojske zelo velike važnosti. Francozi so se morali umakniti čez reko Aisne, medtem ko so zasedli Nemci višine, ki se nahajajo na nasprotnem bregu. Ni verjetno, da se posreči Francozom dobiti v roko kak prehod čez severno Aisne ali da celo zopet zasedejo Crouy in Missy.

Velike francoske izgube v Vogezih.

Bazel, 20. januarja. Listi poročajo, da voda sedaj že štiri dni mir v Vogezih. V zadnjih bojih so imeli Francozi nad 20.000 mrtvih in ranjenih, ne da bi dosegli kak uspeh.

Nemški cesar med bitko pri Soissonsu.

Pariz, 18. jan. Po francoskih poročilih se je nahajjal cesar Viljem med bitko pri Soissonsu v gradu Pinou, ki leži med Soissonsom in Laonom. Lastnica gradu je princezinja Poix. Od septembra je v gradu nastanjen štab generala Klucka.

Nemci vedno silovitejše pritiskajo na francosko bojno črto.

Berlin, 20. januarja. »Lokalanzeiger« poroča iz Kodanja: »Times« priznavajo, da Nemci vedno silovitejše pritiskajo na francosko bojno črto.

Fournes obstreljujejo Nemci.

Berlin, 18. januarja. »Times« poroča iz Amsterdama: Fournes so Nemci zopet obstreljevali. Radi slabega vremena počivajo vsi boji. Na morskom obrežju razsajajo siloviti viharji. Iz Kodanja se poroča: Reka Aisne vedno bolj narašča. Nemci reke zato ne morejo prekoračiti.

Pri Ypernu zopet grme topovi.

Berlin, 19. januarja. »Berliner Tageblatt« poroča iz Rotterdama: Po nekaterih mirnih dneh so včeraj zopet grmeли na Flanderskem težki topovi z južne smeri; sodijo da pri Ypernu.

Nemški avijatiki obstreljujejo Nancy.

Genf, 19. januarja. »Courrier« poroča: Nancy vedno napadajo nemški letalci, ki so že močno poškodovali več vojaških stavb. Del mesta so že bombe nemških letalcev uničile.

Nemci utrujujo Lille.

Genf, 19. januarja. »Tempo« poroča: Nemci so tako utrdili Lille, da je mesto skoraj nepremagljivo. Zgradili so betonske

streške jarke, več utrb in razvrstili strojne puške celo na glavnem trgu. Prodiranje Francozov bo tvorilo najtežavnejšo nalogu moderne vojske.

Strelske jarke kopijojo s stroji.

Rim, 20. januarja. Iz Pariza poročajo: Vojno ministrstvo namerava vpeljati parne stroje za kopanje strelskej jarkov.

Beg iz Pariza.

Rotterdam, 20. januarja. Vsled francoskega poraza pri Soissonsu je pobegnilo mnogo družin iz Pariza.

Varnostne odredbe v Parizu.

Pariz, 20. jan. (Kor. ur.) Ker se je začasno prepovedala zvečer razsvetljava v mestu, se je v torek govorilo, da se bližajo Parizu zrakoplovi. Govorica ni bila utemeljena. Preizkušali so namreč predpisane odredbe za slučaj, če bi se nemški zrakoplovi res bližali mestu.

Ostende opiralishe nemškega zračnega brodova.

Stockholm, 19. januarja. »Daily Express« poroča: Veliko nemško zračno brodovje je odplulo s Flanderskega, kam, se ne ve. Nemci grade v Ostendu velikansko postajo zračnega brodovja. Zgradili so že 15 lop, ki so jih zavarovali z okopi in s peščenimi vrečami.

London, 20. januarja. (Kor. ur.) Včeraj zvečer se je pojavil sovražni zrakoplov nad Yarmouthom. Ostal je 10 minut nad mestom in vrgel 5 bomb. Tri osebe so bile ubite, več hiš porušenih. Mnogo oken se je razbilo. Dve bombi sta padli na obrežje. Zrakoplova vsled teme ni bilo mogoče videti, čulo se je pa ropotanje motorja; tudi so se videli plameni v zraku. Zrakoplov je plul proti Sherringhamu in vrgel dve bombe, ne da bi napravil kaj škode. Tudi v Cromerju so padle bombe. Ob 3/4 11. uro se je zrakoplov pojavil nad Kings Lynnem, kjer je vrgel štiri bombe. Porušeni sta bili dve hiši, ena pa poškodovana. V neki hiši je bil ubit mlad mož, njegov oče pa kopan pod razvalinami. Iz ropotanja motorjev se je spoznalo, da je zrakoplov odplul v smeri proti vzhodu. Tudi iz Sandringhamu, kraljevega letovišča, se počela, da se je tam pojavil zrakoplov.

London, 20. januarja. (Kor. urad.) V Yarmouthu povzročena škoda se uradno ceni na več sto funtov šterlingov. Samo šip je razbitih za 100 funtov šterlingov. V Yarmouthu sta bili ubiti dve osebi, v Kings Lynnu tudi dve. Poročilo, da bi bil zrakoplov izstreljen, se ne potrjuje.

London, 20. januarja. (Kor. urad.) »Times« poročajo: V Yarmouthu so bili skoraj vsi prebivalci v hišah, ko se je pojabil zrakoplov. Na javnih poslopjih najbrže ni došlo škode; poškodovanih je pa veliko zasebnih hiš na Petersroadu. Ena bomba je padla v bližini cerkve sv. Petra, druga na Nordfolk Square nasproti hiši župana in je napravila globoko luknjo. V Sheringhamu je bilo vrženih pet bomb, pa ni bil nihče zadet. V Londonu so zadnjo noč vpklicali pomožne varnostne stražnike.

London, 20. januarja. (Kor. urad.) Kralj in kraljica sta v pondeljek odpovedala iz Sandringhamu nekaj ur prej, predno se je pojabil zrakoplov.

Haag, 20. januarja. (Kor. urad.) Šef mornariškega štaba poroča, da zrakoplovi, ki so se včeraj pojavili nad severnimi otoki, niso pluli čez Nizozemsko, ampak čez morje precej oddaljeno od obrežja.

Amsterdam, 20. januarja. (Kor. urad.) »Telegraaf« poroča iz Ymuidna: Sem došli ribiški parniki poročajo, da so po noči videli pluti nad Severnim morjem tri zrakoplove.

Politika Rumunije.

Kolin, 20. januarja. »Kölnische Zeitung« poroča s francoske meje: Francoski listi razširjajo vesti, da bo Rumunija kmalu posegla v vojsko in zasedla Transsilvanijo. »Journal« piše, da je bil poslan princ Hohenlohe - Bartenstein v Bukarešti, da zadnjic poizkus preprečiti sovražno vmešavanje Rumunije,

Frankobrod, 20. januarja. »Frankfurter Zeitung« poroča: Listi poročajo iz Sofije, da je rumunska vlada naročila v Ameriki za 50 milijonov vojnega materiala. Na to zadevno vprašanje bolgarske vlade je Rumunija odgovorila, da vojne priprave niso naperjene proti Bolgariji.

MOBILIZACIJA V RUMUNIJI.

Fabrod, 19. januarja. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Genfa: »Temps« poroča, da so bili rumunski dijaki na švicarskih vseučiliščih brzjavno mobilizirani.

BOLGARSKI IN RUMUNSKI KRALJ SE NE SESTANETA.

Berlin, 20. januarja. »Lokalanzeiger« poroča iz Genfa: »Temps« poroča iz Petrograda, da se dementira govorica o namernavem sestanku bolgarskega in rumunskega kralja.

Italija in Rumunija.

»Frankfurter Zeitung« prinaša 15. januarja iz Milana, da javlja »Timesov« dopisnik iz Sofije, da bo Rumunija brez ozira na Italijo in Bolgarijo sredi februarja stopila v akcijo. V Sofijo zopet pričakujejo rumunskega poslanika, ki je odšel radi dogovora v Bukarešti. Bolgari upajo, da jim prinese odstop mest Dobrič in Balčika z okolico. »Frankfurter Zeitung« dostavlja, da je neverjetna ta vest v tem smislu, da bi Rumunija šla v boj brez ozira na Italijo in Bolgarsko.

Rotterdam, 19. jan. »Times« poročajo: V Petrograd so došla popolnoma zanesljiva poročila, da se Rumunija v nekaterih tehničnih udeleži vojske. Kakor se zdi, nekateri rumunski rusofili poročajo to kot dejstvo, kar šele poizkušavajo doseči.

Govor grškega poslanika v Londonu.

»Kölnische Volkszeitung« poroča, da je imel o »angleško-grški zvezici v Londonu grški poslanik govor, kjer je poln hvale za skrb Angleške za Grško izjavil: »Naše simpatije so vedno na strani Angleške in prepričani smo, da bo cel svet priznal, da je angleška stvar dobra in pravična. Angleška se bori za neodvisnost in svobodo malih

narodov.« Govor je provzročil precej šuma v dunajskih listih, ki smatrajo to izjavo za kršitev proglašene grške neutralnosti.

GRČIJA — ANGLIJI ZVESTA.

Amsterdam, 20. januarja. Semkaj do speli londonski listi poročajo, da je grški poslanik v Londonu v pogovoru z vladnimi člani izjavil, da bo Grčija v vseh okolnostih ostala Angliji zvesta. Izjavi se pripisuje oficijni značaj.

Portugalska odgodila vprašanje o udeležbi vojske.

Milan, 20. januarja. Madridski »Impresario« poroča iz Lizbone: Ministrstvo je sklenilo, da odgodi vprašanje o udeležbi Portugalske v vojski, ker senat ni pritrdir vojski, kar predpisuje postava.

Turčija v vojski.

RUSKI USPEH PRI OLTU.

Nemško časopisje poroča dne 18. januarja: Petrograjski list »Börsenzeitung« poroča, da so dosegli Rusi nad Turki nov uspeh pri Olty. Turki se bore zelo hrabro. Veliko častnikov in vojakov se je usmrtilo, da niso bili ujeti.

BOJI V PERZIJSKEM ZALIVU.

Carigrad, 20. januarja. (Kor. ur.) Glavni stan poroča: Z nočnim napadom na angleške utrdbe pri Šat el Arabu smo presenetili sovražnika, ki je izgubil 100 mrtvih in ranjenih. Angleški kavalerijski škadron je v bližini Kome skušal presenetiti oddelek naše infanterije. Odbili smo napad z velikimi izgubami za sovražnika.

KRIŽARICA SULTAN SELIM

je, kakor poročajo nekateri listi, ob Bosporu zadel na turško mino. Popravljajo bodo deset tednov. — Na mino ob Bosporu je zadel tudi neki turški torpedo lovec in se težko poškodoval.

UPOR V RUSKEM ČRНОMORSKEM BRODOVJU.

Carigrad, 20. januarja. Poroča se, da je bilo 57 mornarjev ruskega črnomorskega brodovja pred vojnim sodiščem v Odesi obsojenih v triletno trdnjavsko ječo. — Vzrok: upor.

SENUSI SO PREKORAČILI EGIPČANSKO MEJO.

Carigrad, 20. jan. Dospeli so vesti, da so Senusi nad Solunom prekoračili egipčansko mejo in prišli do Fiurni v Egiptu.

ANGLIJA GROZI PERZIJI.

Carigrad, 15. januarja. Anglija je zahvalovala od perzijske vlade, da nemudoma odpokliče mnogobrojne uleme, ki v Afganistanu agitirajo za sveto vojno, drugače bo Anglia v Karvani in Bušini izkrcala čete, ki bodo zasedle južno Perzijo.

Skupna akcija trošporazuma proti Nemčiji.

Rimska »Tribuna« poroča, da je iz najboljšega vira izvedla, da nameravajo države trošporazuma napraviti istočasno veliko akcijo proti Nemčiji. Akcija je popolnoma pripravljena. K temu spada tudi energični napad angleškega brodovja na nemško obrežje.

Razna poročila.

ODSTAVLJENI POLICIJSKI RAVNATELJ V GENOVI.

Milan, 20. jan. Notranji minister je odstavil v Genovi policijskega ravnatelja, njegovega namestnika in nekega policijskega častnika, ker ni policija preprečila demonstracije proti nemškemu konzulatu.

POROKA KNEZA HOHENZOLLERN S PRINCESO ADELGUNDOM BAVARSKOM.

Monakovo, 20. januarja. (Kor. urad.) Danes dopoldne je v navzočnosti kralja in kraljice, članov kraljevske in knežje Hohenzollerske rodbine in njih spremstva izvedel civilni akt poroke minister kraljeve hiše in zunanjih zadev grof Hertling kneza Hohenzollern s princeso Adelgundo Bavarsko.

DELOVANJE NEMŠKE VOJNE LADJE »KARLSRUHE«.

Rotterdam, 20. januarja. »Londoner News« poročajo iz San Juana na Portoriku: Nemška bojna ladja »Karlsruhe« vozi neovirano po Atlantskem oceanu. V zadnjih 14. dneh je ladja potopila 11 trgovskih ladij.

PREDPRAVICE SRBOV V DRAČU. — ITALIJA PROTESTIRA.

Carigrad, 19. januarja. »Tasvir-i-Efkar« in »Tanin« trdita, da je Essad paša v službi Srbov. Svoj čas je sklenil v Nišu s Pašičevim vladom dogovor, po katerem naj bi večji del Albanije dobili Srbi; predpravice naj bi se jim dovolile v Draču. Srbija je obliubila Essadovi vaši v slučaju vstaje vo-

narodov. Govor je provzročil precej šuma v dunajskih listih, ki smatrajo to izjavo za kršitev proglašene grške neutralnosti.

KOLIKO TRGOVSKIH LADIJ SO PUBLI TROSPORAZUMNIK.

Rotterdam, 19. januarja. Francoski listi prinašajo uradni izkaz trgovskih ladij, ki jih je trojni sporazum v tej vojski pridržal ali spravil v svoja pristanišča. Vseh ladij je 128, in sicer 94 nemških, 8 norveških, 6 avstro-oogrskih, 5 ameriških, 4 angleške, 4 turške, 2 italijanski, 1 švedski, 1 špansko, 1 grško, 1 dansko in 1 holandsko.

PREGANJANJE JUDOV.

Kraljov, 20. januarja. »Nowa Reforma« piše, da rusko vojaštvo pleni judovske hiše in mori jude. V 250 krajin so se vršili strašni pogromi med judovskim prebivalstvom. V Kladawi in Staszowu so jude pobesili v sinagogah.

SOCIALISTIČNI KONGRES V KODANJU.

Berlin, 20. januarja. »Lokalanzeiger« poroča iz Kodanja: Na tukajšnjem socialističnem kongresu so obžalovali vse govornike, ker se niso mogli izogniti vojski. Vsi govorniki so izjavili, da poskrbe socialni demokrati zastopani držav, da ostanejo države še naprej neutralne.

TURŠCINA UČNI PREDMET.

Hildesheim, 20. januarja. (Kor. urad.) Načelstvo tukajšnje trgovinske zbornice je sklenilo, da se uvede od velikonočnih praznikov naprej turščina kot učni predmet.

RADI RAZŽALJENJA ARMADE OBSOJENI POSLANEC.

Gradišče (Moravsko), 20. januarja. Poslane Votruba je bil obsojen na štirinajst dni strogega zapora, ker je razžalil armado.

BAKRENA INDUSTRIJA POŽIVLJENA.

Amsterdam, 20. januarja. Iz Newyorka se poroča, da so v bakrenih rudnikih v Michiganu, kjer so delali od začetka vojne le s polovico delavcev, začeli delati s polnim obratom. Družbe izjavljajo, da so dobile nove odjemalce.

KRVAV BOJ DELAVEV S POLICAJI.

New Jersey, 20. januarja. V nekem revolverskem boju med več sto stanujoci delavci kemične tvrnice in policijo, ki je stražila tvrnicu, je bil ubit en delavec, 19 jih je bilo ranjenih, med njimi trije nevarno.

Cenzura.

Graška »Tagespost« poroča z Dunajem: Nižjeavstrijsko obrtno društvo se je v dveh sejah bavilo s predlogom časnega predsednika, člena gospodske zbornice Viljema Exnerja, proti cenzuri. Predlog se glasi: Upravni svet se ne pravi, naj razmotriva, če in kaki koraki naj bi se napravili pri vladu, da se odpravi cenzura, ki presega mero potrebne previdnosti in je zato škodljiva. Predsedstvo in upravni svet sta ta predlog sprejela soglasno. Predsedstvo se je pooblastilo, da izroči tozadnevno spomenico ministrskemu predsedniku.

Dunaj, 20. januarja. Predsedstvo poslanske zbornice se je pod vodstvom predsednika Sylvestra pritožilo pri ministrskem predsedniku grofu Stürgkhmu radi prestroge cenzure. Ministrski predsednik je obljudil odpomoč.

Polres v Italiji.

Poročevalc »Resto del Carlino« v Bolonji, ki je prehodil vse kraje nesreča, trdi, da bo število žrtev pretirano in ceni število na 25.000 mrtvih. Pravi: »Trdi se, da je v Avezzano umrl preko 12.000 oseb, čeravno po zadnjem štetju v juniju 1911 cela občina ni štela več kakor 11.028 ljudi. Samo mesto pa le 9295. V resnici se je rešilo več nego 800 oseb. Razmeroma največ žrtev je v Sori, Balsorano in Pescini. V nekaterih krajih jih je čez 400, v drugih čez polovico, pa tudi v teh slučajih je treba ločiti med mestnim prebivalstvom in poljedelci v okolici, ki so se večinoma redili, ker so zarana odšli na delo. Begunciv v sami spodnji obleki je le malo, kar kaže, da je bilo večina ljudi na nogah ter so mogli takoj zbežati.

V Avezzanu še ni 8000 mrljev pokopanih.

Rim, 19. januarja. Listi poročajo iz Avezzana 17. januarja: Danes, ko je mimo že pet dni po potresu, dela na tisoči ljudi, ki odkopujejo gruščo v mestu, izpremenjenem v kamnitno puščavo. Strašen smrad širi 8000 še nepokopanih mrljev, ki se leže pod razvalinami. V okolici grade lope. Primanjkuje živil, obleke, zdravil in obvez. Zveza italijanskih dijakov, ki se je izkazala že ob potresu v Messini, je od-

poslala veliko dijakov medicincev na pompol. Vodi jih dr. Gualgi, ki si je zbral veliko izkušenj ob potresu v Reggio Calabria. Kraljica mati je poslala svojega dvornega grofa di Campello s celim žezešniškim vozom odoj v Avezzano. Rešenci prosijo kruha; matere stezajo roke in prosijo kruha svojim otročicem. Kar so pripeljali z avtomobili živil, ne zadošča. Bede ni mogče popisati. V Celanu se jo ponesrečilo 3600 oseb. Cesta iz Celana v Pescino je podobna križevemu potu. Stotine voz vozi ranjence iz Cerchio, Collarme, Pescina in iz San Benedetta. Obžalovanja vredne žrtev so večinoma oblecene le za silo in so na pol izstradane. Na razdaljo več sto kilometrov ne poslujejo brzjavci, vsele cesar ne vedo, kam naj dovažajo živila in obvez. Tudi ceste morajo še popravljati, ker jih je poškodoval potres.

V Avezzunu.

primeroma male s tistimi žrtvami, ki jih doprinašajo vaši sinovi na bojišču.

— **Vpokojen** je račun svetnik gospod Ivan Pogorelec v Sarajevu.

— **Umrl** je v Zagrebu poročnik zgreškega pešpolka 28letni Stojan Prešern, najmlajši sin stotnika A. Presherna. Ob Drini je bil že dvakrat ranjen, a je vselej ozdravil, sedaj je podlegel vnetju slepiča.

— Iz seznamu izgub štev. 104, 105, 106 in 107. Poročnik Gregorits Franc, 4. saperski bat., 5. stot., mrtev (20. dec. 1914); poročnik Kersnik Jožef, 79. pp., iz Brda, okraj Kamnik, ujet v Čačaku, Srbija; stotnik Klein Henrik, 68. pp., iz Opatije, ranjen; poročnik Jarisch Jožef, 1. črnovoj. pp., ranjen; nadporočnik Kastelic Peter, 1. črnovoj. pp., ujet v Glasowu, okraj Wiatka, Rusija; nadporočnik Kordiš Janez, 26. dom. p., 5. stot., mrtev (17. okt. 1914); praporščak Maršič Franc, 3. črnovoj. pp., 3. stot., ranjen; poročnik Moskovič Feliks, 26. dom. p., 9. stot., ranjen; poročnik Pušnig Ludvik, 60. pp., ranjen.

— **Popravki** k seznamu izgub. Desetnik Linhart Adolf, 37. dom. p., 3. stot., iz Kočevja, ujet v Nišu; je bil označen za mrtvega. — Nadporočnik Kutschera Valter, 47. pp., 5. stot., ujet v Skobolewu, Rusija. V seznamu izgub št. 21 je bil označen za ranjenega. — Brandl Jožef, 47. pp., 14. stot., iz Lipnice, ujet v Nižnem Novgorodu, Rusija. — Pail Friderik, 47. pp., 10. stot., iz Radgone, ujet v Nižnem Novgorodu, Rusija. — Zdolsek Rudolf, 47. pp., 4. stot., iz Št. Mihela-Stopiče pri Novem mestu, ujet v Atkarsku, okraj Saratov, Rusija.

— **Od mrtvih vstal!** Jožef Srebernič od 17. pešpolka, doma iz Solkana, je bil v 21. listi izkazan kot mrtev. Pretekli teden so ponovno razni listi prinesli vest, da je jurist Jožef Srebernič mrtev. Istočasno pa je njegova mati dobila od sina pismo, v katerem ji naznana, da je v Rusiji ujet in zdrav. Lahko si mislimo veselje materino, ki je svojega sina že več mesecev objekovala kot mrtvega.

— Iz srbskega ujetništva se je oglasil Valentín Semíč, nadučitelj in šolski vodja v Lazaretu pri Kopru, doma iz Šturi. Kakor poroča, je neranjen in zdrav.

— **Zastrupil** se je pri Sv. Trojici Franc Ploj, bivši veleposestnik v Gornjem Borčiču. Bil je lastnik lepega, obširnega in rodovitnega posestva, ki je bilo pred sedanjo evropsko krizo vredno nad 60.000 K. Bil je dvakrat oženjen in se je obakrat bogato oženil. Začel je pred nekaterimi leti kupovati, razkosovati in prodajati posestva. Pri teh svojih špekulacijah z zemljiski je prišel v roke brezvestnim individuom, ki živijo od neumnosti in goljufanja svojega bližnjika, v svoji dobrodružnosti in kratkovidnosti je bil svojim držabnikom večkrat porok in v družbi svojih somišljenikov se je navadil tudi piti. A ti faktorji so pa bili zanj, za njegovo ženo, otroke in posestvo katastrofalni. Lezel je v vedno večje dolgove, tako da je celo pri svoji mali prebriznosti sam spoznal, da zanj ni več rešitve. V sedanji veliki denarni krizi je vse pritisalo nanj, a on ni imel več kje vzeti, da bi potolažil svoje mnogobrojne upnike. Zato se je že 24. decembra l. l. vršila dražba njegovega posestva, a ni bilo nobenega kupca. Zavest, da on, nekdanji kmetski magnat, ne bo več imel lastne strehe, da mu bode vse prodano in da še bodo mnogi izgubili, ga je gnala v nasilno smrt, zstrupil se je. Zapustil je ubogo vdovo, več nepreskrbljenih otrok in velikanske dolgove. Samo na njegovi polovici namreč je vknjiženih 54.000 K. Pokojni Fr. Ploj je bil tudi ud ognjegasnega in veteranskega društva pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah.

— **Umrl** je v Celju v pondeljek v 58. letu po daljši bolezni trgovec Milan Hočvar.

— **Več strojarskih pomočnikov iščejo.** K tej notici, ki je bila objavljena v našem listu z dne 19. januarja t. l., dostavljamo, da je ministrstvo za notranje zadeve le opozorilo, da dobe strojarski pomočniki, ki so brez dela, opravijo v tovarni za usnje S. in J. Flesch v Wilhelmsburgu. S to opozoritvijo pa se niso prav v nobenem oziru razveljavila določila cesarskega ukaza z dne 25. julija 1914, drž. zak. št. 155, glede podjetij, ki stoje pod državnim varstvom. Kdor je v takem podjetju zaposlen, ne sme imeti nič tebi nič dela zapustiti ali pa se braniti opravljati delo, sicer ga zadenejo kazenske posledice, ki so zagrožene v omenjenem cesarskem ukazu.

Srbija.

PROTI SRBIJI SE NI ZAČELO Z NOVO OFENZIVO.

Budimpešta, 19. januarja. »A Napre pristavlja k poročilu, da so vse vesti o novi ofenzivi na južnem bojišču brez podlage. Razumljiva je sicer nepotr-

pežljivost občinstva, toda vsa ugibanja so neutemeljena, ker samo najvišje vodstvo ali pa nadvojvoda Evgen bi mogel dati pojasnila o akciji na jugu.

FRANCOSKA POMOČ SRBIJI.
Dunaj, 21. januarja. Francoska križarica »Souper« je pripeljala za Srbijo denar, častnike in vojake.

RUSKI CAR ODLIKOVAL SRBSKEGA KRALJA IN PRESTOLONASLEDNIKA.

Niš, 21. januarja. Rusko odposlaništvo je izročilo kralju Petru in prestolonasledniku Aleksandru red sv. Jurija.

Pred odločilnimi dogodki na Francoskem.

London, 21. januarja. Nemci so v Soissonsu dobili ojačanja iz Belgije. Njihov prisnek na francosko fronto vedno bolj načršča.

Pariz, 21. januarja. V današnji noči so bile pariške ulice potresene s pozivi za sklep miru.

Rotterdam, 21. januarja. V Parizu se boje velikega nemškega sunka na več točkah. Begunci iz Soissonsso so povzročili veliko paniko.

Pariz, 21. januarja. Kakor v Londonu, morajo sedaj tudi v Parizu biti ponoči vse luči ugasnjene.

Italijansko strankarsko predsedstvo proli vojski.

Florence, 21. januarja. Italijansko strankarsko predsedstvo se je izreklo proti vojski. Izvzeta je organizacija, ki se udeležuje hujskanja za vojsko.

Turki poškodovali angleško topničarko.

Carigrad, 21. januarja. Turški glavni stan poroča: Včeraj sporočenega napada nekega angleškega eskadrona na oddelki turške infanterije pri Kermi se je udeležila tudi angleška topničarka »Spiegel«. Turki so jo z ognjem prisili, da se je umaknila. Topničarka je težko poškodovana. Ubit je poveljnik topničarke, 2 častnika in 17 mož.

— **Ranjeni slovenski vojak umrl v Zagrebu.** V Zagrebu je umrl ranjeni slovenski vojak Ivan Česnik, doma iz Kranjske.

Ljubljanske novice.

— **Odlikovan slovenski junak.** Včeraj, v sredo popoldne je gosp. stotnik Schmidt pred zbranim vojaštvom z primernim nagovorom pripel prostaku 17. pešpolka Antonu Drobniču srebrno hrabrostno svetinjo. Imenovani je bil odlikovan, ker je v veliki bitki pri Starem Samboru med najhujšim šrapnelškim ognjem prenesel poveljstvu neke naše arteljerijske baterije

zelo važna poročila. Anton Drobnič je doma iz Dobrega polja pri Velikih Laščah hiš. št. 31.

lj **Danske papirnate odee za ranjence.** Zelo nujno se jih potrebuje za tukajšnje ranjence. Porabijo se lahko tudi stari časopisi. Uprava tukajšnjih jetnišnic v deželnih sodnji na Mikloščevi cesti št. 9 iskreno prosi, da se ji prinašajo taki stari časopisi ali pa naj se jih sporoti po dopisnici, kam naj se pride po njej. Od svoje strani občinstvo to prošnjo toplo priporočamo. Tudi z drobnim, malenkostnim delom lahko storimo veliko delo, ker potreba je velika.

lj **Umrl** so v Ljubljani: Terezija Cvelbar, mestna uboga, 78 let. — Josipina Okorn, posestnikova hči, 9 mesecev. — Adolf Furlan, c. kr. nadporočnik domobranskega pešpolka št. 4. — Florijan Šporn, delavec-hiralec, 68 let. — Stanko Blaznik, c. kr. domobranci računski podčastnik, 20 let. — Alojzij Slak, trgovski vajenec, 18 let. — Franc Sommerbauer, pešec 47. pešpolka.

lj **Domača umetnost.** V izložbenem oknu »Deželnega zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem« je razstavljal g. Srečko Magolič novo veliko oljnato sliko: »Latermannov drevored«. Slika je dovršen umotvor in predočuje najpričujljivejše šetališče Ljubljancov v jesenskem času. Izvršitev slike je takša, da bi bila v kras tudi najrazkošnejšemu salonu, zlasti pa bi bila pridobitev te slike za kako galerijo slik jako umestna. Zato opozarjam ne samo občinstvo, temveč tudi druge merodajne kroge na to najnovejše delo domačega umetnika.

lj **Nagloma umrl** je včeraj zvečer v Mostah črnovojnik, nadomestni topničar in posestnik v Mostah št. 12 Matvež Blas, podomače Eržen. Zapušča pet otrok. Vojaški pogreb bo jutri, v petek ob 3. uri pop. iz deželne bolnice.

lj **Umrl** je vsled rane, dobljene na bojišču v Karpatih, nadporočnik dom. polka št. 4, revident državnih železnic Leop. Wagner pl. Wagnersheim, svak podpolkovnika Vladimira Purnata.

lj **Kokodajsar.** Zadnji čas je raznim strankam na Viču zmanjkalo, kolikor je nam znano, 25 kokoši. Tako sta izginili Jakobu Pribosiču 2, Franu Zajcu 3, gosp. Adolfu Hauptmanu 4, Francu Klemenčiču 2 in še nekaterim drugim strankam nekaj kokoši. Policiji so bile te tativne naznajene, a je vendar preteklo nekaj časa, predno je prišel kurjak v pest. In po lastni lahkomisnosti. 16 letni Franc Čižman je pobasal nekje zadnjo kokoš in jo nesel skrito pod suknjičem po cesti. Ko mu je šel nasproti stražnik, je kokoš pod suknjičem zakokodajsala, za njo pa Čižman sam. Stražnik kurjega kokodajsanja ni čul, pač pa fantovega, kar se mu je zdelo čudno in je fanta ustavil, češ, zakaj vendar oporna na kure. Kakor nalašč se zopet oglaši

kokoš pod Čižmanovim suknjičem in fantal je moral z varnostnim organom na policijsko postajo, kjer so ga zaradi suma kurjih tativ zaprli. Pozneje so dognali, da je Čižman pokradel vseh 25 kokoš ter jih nosil prodajat na ljubljanski trg brajevki Tereziji Kutnarjevi. In zopet tu je bilo le srečno naključje. Neka gospodinja iz Viča, katera je imela posebno vrsto kokoši, ki so ji bile ukradene, je zapazila, da se nahaja v kurniku Kutnarjeve tudi njena ali vsaj njeni ukradeni kokoši podobna ter jo vprašala, kje jo je kupila. Kutnarjeva je povedala, da ji je to kokoš kakor tudi že več drugih prodal nek mlad fant, ki je bil po popisu podoben Čižmanu. Oškodovanka je zadevo takoj naznana policiji in tako je prišlo vse na dan, vsled česar so kokodajsarja izročili sodišču, kjer bode jedel namesto kurentine dva meseca ričet.

lj **Na včerajšnji semenj** so prigrali 58. glav, in sicer 150 konj, 345 volov, 78 krov in 15 telet. Kupčija je bila precej živahna.

lj **V neki tukajšnji gostilni** je pred par dnevi pozabil nek Dalmatinec torbo, v kateri je bilo svinjsko meso, pomaranče, limone, orehi, ena steklenica z vinom, ena z žganjem in en dalmatinski plašč. Prosi se, odpeljati na ime Jure Brolič v bolnišnico v Licej.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja povodom smrti moje ljubljene, nepozabne sopriga ter skrbne in predobre matere, gospe

Marije Gologranc

so tem potem prislano zahvaljujem. Najsrcejša zahvala tudi vsem pred. gg. duhovnikom, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, pevcem, darovalcem vencev, sploh vsem in vsakemu, ki so v tako nepriskrovano obilnem številu udeležili pogreba nepozabne rauke. Bog povrni!

Gaberje pri Celju, 15. jan. 1915.

168

Gologranc.

Organist in cerkvenik

se sprejme za takojšnji nastop.
571 Naslov pove uprava »Slovenca«.

Blagajničarka

oziroma kontoristinja, zmožna slovenske in nemške korespondence, strojepisja, slovenske in nemške stenografske išče primerne službe. Naslov pove upravništvo tega lista pod št. 169. (Znamka za odgovor!)

Bolestnega in globoko užalostenega srca naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebridko vest, da je naš iskreno ljubljeni, nepozabni in dobr si, oziroma brat in svak, gospod

Stanko Blaznik

računski podčastnik pri alpinskem pešpolku

včeraj, dne 20. t. m. ob 2. uri popoldne po kratki in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 20. letu starosti, vdan v voljo božjo, blaženo v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega nam pokojnega bo v petek, dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Stari trg št. 12, na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše za dušo pokojnega se bodo darovale v župni cerkvi Sv. Jakoba in drugih cerkvah.

Nepozabnega nam dragega priporočamo v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 21. januarja 1915.

Lovro Blaznik
oče.

A. Leo Blaznik
župnik v Ameriki
brat.

Alojzija Blaznik
mati.

Pavla omož. Riglar
Erna, Ela in Minka
sestre.

Ivan Riglar
c. kr. poročnik v. r.
svak.

Srbski opomin Italiji.

Peterburg, 18. januarja. Kakor poročajo ruski listi, povdinja srbski vladni organ »Samouprava« o priliki italijanskega zasedenja Valone, da to dejstvo niti najmanj ne more spremeniti mednarodnega značaja albanskega vprašanja. Samo skupna volja Evrope bo rešila to zadevo. Navzočnost Italije v Vojni bo brezvomno pospeševala mir in red v deželi, čemur ni ugovarjati. Srbija pa je trdno prepričana, da Italija najbolje varuje svoje interese, če jih spravi v soglasje z velikimi evropskimi interesimi in če se pri uresničevanju svojih zakonitih interesov rajši drži prava kakor sile. To garancijo bo imela Srbija, če je Italija prisiljena z obema svojima sosedoma živeti v dobrih odnosajih. — Tako »Samouprava«. Sosedji Italije sta Avstrija in Francoska. Zanimivo je, da se Srbija skuša skrivati za naš hrhet, ko noče, da bi samo Italija rešila albansko vprašanje. Uradno je Italija izjavila, da hoče v Albaniji napraviti samo red in mir.

Niš, srbski Bordeaux.

Nowa Reforma posnema po belgrajskem listu »Piemont«, ki izhaja zdaj v Nišu: Prebivalci Belgrada, ki se smatrajo za luhkomisljene, in prebivalci v Nišu, ki so resni, praktični in trezni, se med seboj inozemska poslaništva in konzulati, banke, rajo belgrajskih beguncov. Niš tvori zdaj središče vsega srbskega državnega življenja: dvor, vlada, skupščina, ministrstva, inozemska poslaništva in konzulati, barke, belgrajski begunci in begunci iz Šabca in iz drugih severnih krajev dobé komaj za drag denar v zasebnih hišah prenočiše. Prej pozabljeni mesto je zdaj zelo živahno; denarni promet je vedno večji. Skupščina zboruje v poslopu častniškega kluba, in sicer pri zaprtih durih. Najživahnejše je v bazaru. Veliko revežev, beguncov, stanuje v mestu, ki beračijo, Niščani jim pa zapirajo vrata. Mladi častniki, ki nosijo še kadetne uniforme, strogo pazio, da jih podčastniki in vojaki pozdravljajo. Kavarne in gostilne, ki jih je zdaj veliko, delajo dobre kupčije, a v njih, kakor v kinu in v gledališču, ne vidiš dosti Niščanov, mar več beguncev in častnike. Niške bolnišnice so prenapolnjene z ranjenci. »Niščani zelo čudno postopajo,« piše »Piemont«. Magistratnih ukazov o najvišjih cenah in stanařinah se ne drže, vsled česar so cene živil, oblike itd. tako visoke, da se more pač govoriti o ropanju, ne pa o trgovini.

S črnogorskega dvora.

Iz Rima se poroča, da črnogorski prestonoslednik Danilo že več mesecev živi v Italiji kot zasebnik — daleč od vojne vihre. Vzrok temu je spor, ki je iz neznanega povoda nastal med njim in očetom, kraljem Nikolajem.

Bančni Bruselj.

Nekdanji tako lahkoživi Bruselj je postal dolgočasen, tako sodijo tisti, ki so ušli iz Brusla v London. Dejansko pa v Bruslu o budi in o ravnski ni veliko zapaziti. Kavarne in gostilne so dobro obiskane. Gledališča delajo dobre kupčije, seveda, med posetniki je veliko nemških častnikov in vojnikov.

Jedilni listi izkazujo meso, prikuho, krompir, zelenjave, sadje; cene tudi niso vssaj veliko draje, kakor so bile, sa cenejo so nekatera stvari. Primanjkuje le moko in so cene kruhu zato precej poskočile in jih ne morejo retnje zmagati, a zanje skroe podporni zavodi. Priznati se mora, da dela ni, a zakrivili so to bogatejši sloji, ki so rajši ušli, kakor da bi delale njih tvornice naprej. Kljub temu je v mestu jako živahno od junja do večera. V mestu je videti veliko nemških vojakov; deloma posadka, deloma vojaki, ki odhajajo in dohajajo z bojišča.

Francoski vojaki pomagajo ranjenim tovarišem.

Strašna noč v Nancyju.

»Daily News« objavlja poročilo o strašni noči v Nancyju, ki so jo povzročili nemški letalci, metajoč v mesto bombe. Očividec piše: Bival sem v Nancyju. Verujte, kaj takega se nisem doživel. Še zdaj se mi dozdeva, če zvečer pogledam skozi okno, da vidim nad seboj strašne prikazni. Nihče ne pozabi, če čuje kdaj in vidi, kako strašno je to, kadar poka v zraku nad nami.

Stal sem blizu zaloge smodnika, ko je bila pogdana v zrak. Ne morem tega strašnega dogodka primerjati s to nočjo. Predstavljam si mesto, kjer ponosi poka na vseh koncih in krajin. Prebivalci skačejo iz postelj, žene in otroci kriče. Kadar poči, zardeči nebo. Večkrat so ceste svitle kakor podnevi. Strašilo sem videl, ko je plulo nad trgom Pepinére in Stanislav. Prva bomba, ki so jo vrgli, poči kakor potiči strel puške. Sledilo je ropotanje, da otopi strah vse živce. Komaj se oddahnemo, pa nas pretrese nov, silen udarec pri Couronnée. Sledi mu eksplozija, ki pretresi vse hiše. Zdi se nam, da mečejo Nemci svoje velike krogle v sredino mesta, a eksplozije se nam zde tuje, manjka gromenja topov.

Premišljevati ne moremo; že sledi drugi, tretji in četrti pok. Zavratno je vdrala vojska v mesto. Držanje v zraku nas kmalu pouči, kje da obstreljujejo. Zrakoplov vrže še štiri bombe, ki jih spremljajo rdeči bliksi. Pod našimi noščami se trese zemlja. Končno nastane mir, ljudje se upajo iti zopet na cesto, kjer leži veliko ranjencev.

K Poincarejem obisku na fronti.

Milan, 16. jan. Tukajšnji listi poročajo iz Pariza: Predsednik Poincaré je v nedeljo proti večeru s posebnim vlakom odpotoval iz Pariza in v pondeljek zjutraj dospel v Dünkirchen. Med potjo se mu je pridružil mornariški minister. Iz Dünkirchna je nadaljeval pot na fronto z avtomobilom. Pri K. je stal na neki višini majhen oddelek mornarjev. Kraj je označeval ladijska zastava. Visina je nudila dober pregled vojnih postostankov in krog. Medtem je krožilo nad višino več francoskih letalcev. Odtod je predsednik nadaljeval pot v glavni stan. Ondi je predsednika sprejel general Foch, nakar se je vrnil zajutrek. Takoj nato se je Poincaré odpeljal v stan angleškega generalisa Frencha in imel z njim dolg pogovor, kateremu je prisostvoval tudi angleški maršal princ galleški. Na željo francoskega generalisa Joffréja je predsednik nato prisostvoval paradi malega angleškega vojaškega oddelka, potem pa sprejel več častnikov časne legije in oba angleška zborna poveljnika generala Douglas in generala Smith-Corrien. Nato se je Poincaré peljal v Hazebrouk, kjer so mu priredili sprejem v uradnem poslopu. Potem je predsednik obiskal generala Maucney v njegovem stanu. Takoj nato se je Poincaré odpeljal proti končnemu cilju svojega potovanja — Arrasu. Tu se mu je nudil straten prizor. Nemška artilerijska je ta dan mesto najstrašnejše obstreljevala. Povsodi je vladala največja zmeda in tarnanje. Generalni stan v Arrasu, ki je bil nastanjen v mestni hiši, se je moral premesiliti, ker je nemški ogenj poslopje popolnoma porušil. Od močnega mestnega stolpa ni ostala niti sled. Predsednik si je v spremstvu prefekta, škofa in župana ogledal najbolj poškodovane mestne dele in bil opetovanje priča, ko so udarjale nemške granate. V mestu so ostali le stari in bolni ljudje, ki ne morejo hoditi. Predsednik se je mudil v Arrasu dve uri, nato se pa odpeljal v Pariz.

Svetovna vojska. Šesti sešitek z zelo bogato vsebino, ki nudi mnogo izvirnih poročil slovenskih fantov, je ravnokar izšel. Tudi sedmi sešitek bo nadaljeval s popisom bojev med avstrijskimi in ruskih četami. V njem bodo objavljena zelo zanimiva ponajveč izvirna, deloma pa tudi najmarkejša iz slovenskih dnevnikov in ted-

nikov posnetna pisma slovenskih vojakov, ki so se in se še bojujejo v Galiciji. Pisma Kranjec, Štajerc, Korošec, Goričanov in Primorcev so zanimivo zbrana, tako da nudi sešitek jasne slike o trpljenju in junashtvu slovenskih vojakov v Galiciji. Pa ne samo to! Iz pisem gleda ljudska duša, in silno zanimivo je iz psihološkega stališča samega prebirati te vrste, napisane mnogokrat sredi bojnega meteža. Kako čudovito se tu strinjajo sodbe posameznikov o včasih navidezno malenkostnih stvareh; kako sodijo o Galiciji, o vohunih, o Rusih in o svojih tovariših. Ta sešitek bo lep dokument slovenskega junashva. Pribajnji sešitek pa bo prinesel životopise vadnih slovenskih junakov. Kmalu nato bo prinesla »Svetovna vojska« tudi že obljubljeni zemljevid evropskih bojišč v slovenskem jeziku; ta zemljevid bo nudil še mnogo več, kakor se je prvočno poročalo in se bo zato zaračunal naročnikom. »Svetovne vojske« posebej z 1 krono in se ne bo štel v sešitke. Sam zase kupljen bo pa veljal zemljevid 3 K. »Svetovna vojska« se naroča v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

**Služba
organista in cerkvenika**

se odda na M. rni, Dolenjsko. Plača dobra, Oziralo se bo le na lastnorodno spisane prošnje. Kranjci imajo prednost. 1562

Oučjo volno

kupuje po najvišji ceni 134

V. ČRNIEC, Naklo pri Kranju.

Proda se enonadstropna

HISA

z vrtom. Več se izve na Trnovskem pristalu št. 16. 103

Ustanovljena leta 1800.

Najstarejša svečarska tvrdka

FR. ŠUPEVC

Ljubljana, Prešernova ul. 7.

Odlikovana na mnogih razstavah, kakor tudi v Rimu 1911 z veliko zlato kolajno in z grand-priksom

priporoča velečastiti duhovščini kakor tudi sl. občinstvu zajamčeno pristne

čebelno-voščene

— SWECE —

za cerkev, pogrebe in procesije

voščene zvitke, izboreni med pitanec
ki se dobiva v steklenicah, škatljah in škatilih poljubne velikosti.

Z obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrebo.

Oučje volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi

takej

J. Grobelniku

Ljubljana - Mestni trg 22

nasproti lekarne Trnkoczy

Kupim vsako vrsto, tudi črno in neociščeno po brezkonkurenčni ceni. Posebno pa se plača lepo belo oprano po najvišji ceni, ki se zanje lahko nudi.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Načolj. kosm. zobo-

stvo

Seydlin *D*

Izdelovalci

O. Seydl

Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Ha najvišje povelje Hjegovega c. in kr. Hrstoškega Velikanstva.

Izvanredna c. kr. državna loterija

za vojne preskrbninske namene.

Ta denarna loterija vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 krov.

Glauni dobitek znaša **200.000 krov.**

Srečkanje se vrši javno na Dunaju 28. januarja 1915.

Srečka stane 4 krov.

Srečke se dobi pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju III. Vordere Zollamtstraße 2. v loterijskih kioskih, tobacnih trgovkah, davčnih, postnih, brzolavinih in železniških uradih, menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce zastonj. Srečke se posljajo poštne prosto.

3429 10

Od general. ravnateljstva državne loterije za dobrodelna dekleščida (erilje).

THE VERA

American Shoe

za gospode in dame
so dospell iz Amerike.

Moderno
priležno
lično
ceno
trpežno

Edina prodaja:
čevljarnica
J. Szantner
Ljubljana
Selenburgova ulica 4

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.